

Zachte heelmeesters maken stinkende wonden, ook als economie de patiënt is: “België is daar jammer genoeg voorbeeld van”

Het Nieuwsblad,
Di. 27 Okt. 2020, Online

Het klinkt tegenstrijdig, maar een forse en strenge lockdown is beter voor de economie dan een halfslachtige aanpak van het virus waarbij er geprobeerd wordt om de economie wel open te houden. “België is daar jammer genoeg een voorbeeld van”, zegt Gert Peersman, professor economie aan de UGent. “We stonden in de eerste golf aan de top van het aantal doden maar ook van de lijst met economieën die de hardste klappen kregen. De reden: we zijn niet streng of kordaat genoeg geweest.”

Als een iets blijkt, is dat de aanpak waarbij we proberen samen te leven met het virus omwille van onze economie alvast niet de juiste is

Gert Peersman, professor economie UGent

Intussen werden er al verschillende onderzoeken naar gedaan. Daarbij werden de cijfers van het Bruto Binnenlands Product (BBP) per land vergeleken met de sterftcijfers. Vaak bleek dat de landen met de hoogste sterftcijfers ook die waren met de grootste terugval van het BBP. Wat erop wijst dat een zeer strenge aanpak - wat resulteert in minder doden - toch niet zo nefast is voor de economie als wat vaak gedacht werd.

“China is er natuurlijk het typevoorbeeld van”, zegt professor Gert Peersman. “Daar was en is de aanpak zeer agressief - er zijn steden afgesloten en duikt er nog een besmetting op dan drukken ze die zeer snel de kop in - maar kent de economie wel een groei. Al zien we het ook naast China hoor. Er wordt zeer vaak gesproken over Zweden als het land waar de economie open kon blijven. Mensen mochten er zelfs op restaurant blijven gaan. Maar wat merken we uiteindelijk: Zweden heeft vijf keer zoveel coronadoden als Denemarken dat veel strengere maatregelen had. En jawel, ook de Deense economie deed het beter. Duitsland kende dan weer acht keer minder doden dan ons land, daar waren ze ook strenger dan wij. Maar hun economie hield wel beter stand.” Ons BBP daalde met 14,5 procent in het laatste kwartaal en dat van Duitsland met 11,7 procent.

Professor economie Gert Peersman ziet hoe de Duitse economie het beter doet terwijl ze nochtans strengere maatregelen hadden

Foto: ID/ Lieven Van Assche

Angst voor virus en job

Hoe dat komt? “Op het eerste gezicht klinkt het tegenstrijdig: je sluit een groot deel van je bedrijven en uiteindelijk is je economie toch beter af dan wanneer je ze halfslachtig open probeert te houden”, zegt Peersman. “Maar eigenlijk is het dat niet. Ook daar is al onderzoek naar gedaan in de Verenigde Staten. Ze vergeleken

er niet alleen staten, maar zelfs gemeenten. Overal bleek er een zeer sterke link te zijn tussen het aantal besmettingen dat er is én de klappen die je economie krijgt. Hoe meer besmettingen er zijn, hoe meer mensen automatisch gaan thuisblijven en zo ook minder consumeren. Dat staat zelfs los van het al dan niet invoeren van een lockdown. Als het virus woedt, is er angst om buiten te komen, besmet te raken of de job te verliezen waardoor de vinger op de knip gaat. Punt. Hoe langer die situatie duurt, hoe lastiger je economie het krijgt. Daarom dat het belangrijk is om zo snel maar ook zo goed mogelijk komaf te maken met het virus, dan voelen mensen zich weer veilig en trekt de consumptie aan. Dat merkten we hier ook in België na de lockdown, uiteindelijk begonnen mensen redelijk snel opnieuw te consumeren. Tot er opflakkingen waren en het opnieuw vertraagde. Vandaar het belang om ook zo goed mogelijk komaf te maken met het virus. We hadden bij de eerste golf iets beter moeten volhouden om de cijfers nog lager te krijgen. Zo hadden onze bedrijven nog eventjes langer stilgelegen, maar hadden ze nu misschien wel niet opnieuw moeten sluiten. Als één iets blijkt, is dat de aanpak waarbij we proberen samen te leven met het virus omwille van onze economie alvast niet de juiste is.”

De bouw

Nu strengere maatregelen zich opdringen, zou je denken dat het voor de economie een goeie zaak is om alles zo fors mogelijk toe te gooien. “Het is wel genuanceerder dan dat”, zegt *Peersman*. “Het sociale aspect speelt natuurlijk ook mee. En zomaar blind alles sluiten is ook niet de beste oplossing, je moet gericht te werk gaan en kijken welk effect een maatregel heeft op zowel de economie als de volksgezondheid. Bij de eerste golf hadden we bijvoorbeeld de bouw beter niet gesloten. Nederland liet die open en achteraf bekeken was dat goed voor hun economie. En qua risico valt dat zeer goed mee. In die sector speelt veel zich af in open lucht, de kans op besmetting is er dus niet zo hoog. Langs de andere kant is hier dan weer redelijk snel besloten om mensen opnieuw met twee te laten winkelen. Economisch gezien was het voordeel daarvan eigenlijk verwaarloosbaar, maar het zorgde wel voor een hoger risico op besmetting. Daar kun je bijvoorbeeld wel strenger blijven.”

LEES OOK. Economische schade door eerste coronagolf in België groter dan in Nederland

Chris Snick ■